

Spørsmål og kommentarer som er sendt inn i forbindelse med andelseiermøtene 2020.

Det er kommet inn mange ulike og ikke minst gode spørsmål og kommentarer/ synspunkter gjennom hele andelseiermøteprosessen. Spørsmålene og kommentarene er lagt ved i sin helhet og besvart/ kommentert. Vi har lagt opp til enkle og kortfattede svar, alternativet ville vært lengre utredninger. Noe som ikke ville bidra til å underbygge formålet med "spørsmål og svar-konseptet".

Det er gjort forsøk på å kategorisere dem under ulike overskrifter.

Vedtektsendringer:

Spm: Vedr. vedtektsendringer – tydeliggjøring av andelseierbegrepet. Jeg er usikker på hva som menes med bruksrett i denne sammenheng. Er dette en rett som skal være tinglyst? Bruksrett til tømmerressurser eller også andre ressurser/verdier som er tilknyttet en eiendom?

Svar: Bruksrett i denne sammenhengen er ment som en rett du har til å avvirke tømmer fra skogeiendommen du har bruksrett til. Normalt vil en slik rett være tinglyst.

Spm. Kommentar vedtektsendringer: I begrunnelsen for vedtektsendringene henviser dere til «loven», som vel må være samvirkeloven. I § 14 kan det se ut som Endring 3 ikke er fulgt opp i teksten til ny paragraf. I siste ledd står det fortsatt «minimum de tre siste år».

Svar: Godt observert. Her har det sneket seg inn en feil. Dette er nå rettet opp i saksfremlegget som ligger på vår hjemmeside.

Kommentar til presentasjon av vedtektsendringer.

Klønede å merke med rødt først det som kommer i tillegg, og deretter med rødt det som skal fjernes.

Svar: Helt enig, dette kan gjøres bedre.

Årsberetning:

Spm: I årsberetningen står det at kjøpet av Moelven Industri får betydning for konsernets finansiering, drift og rapportering fra 01.01.20. På hvilken måte?

Svar: Som følge av låneopptak går egenkapitalandelene betydelig ned, og ligger i området 45 -50% etter oppkjøpet. Fremdeles er dette å betrakte som en høy egenkapitalandel. Den langsiktige gjelden øker fra praktisk talt 0, til i underkant av MNOK900, med tilhørende rentekostnad.

Endret balanse og egenkapital gir endret risiko – handlefriheten er fortsatt god, men sammenlignbart svakere enn før låneopptak og kjøp i MI. Dette påvirker bl a likviditet når vi løpende skal betale renter på lån. Har f.eks. betydning for muligheten til å utbetale forskudd, og gjør det viktigere å følge opp kundefordringer etc. Arbeidskapitalen må følges tettere enn før for at risikoen finansielt skal være tilfredsstillende

Moelven er formelt et datterselskap, og rapporteringsmessig ved årsavslutning gir det store endringer i hva vi må rapportere for å tilfredsstille krav fra myndigheter, bank og kapitalmarkeder

Spm: Man foreslår etterbetalingsfond fremfor etterbetaling til andelseierne. Tidligere har blitt sagt at etterbetaling kun kan skje fra årets resultat. Hvorfor fond og kan det utbetales et senere år?

Svar: Etterbetalingsfond er i sin helhet avsatt til utbetaling til andelseierne så snart det er endelig vedtatt. Fondet er da disponert til andelseierne. Den eneste forskjellen på å sette av til et fond og å utbetale direkte er tidspunktet utbetalingen skjer på. Det er opp til framtidige årsmøter å vurdere når og i hvilket omfang det totalt sett er forsvarlig å utbetale fra etterbetalingsfondet. Samtidig skal vi ikke underslå at vi i dag opplever en stor grad av usikkerhet grunnet Korona-situasjonen, noe som igjen begrunner dette vedtaket.

Spm: Det står i årsberetningen at samvirkeforetakets drift ikke påvirker det ytre miljø. Dette samsvarer ikke med det som står i miljørapporten og de vesentlige miljøaspektene som er nevnt her.

Svar: Dette er en god observasjon. Lovverket krever at selskapet skal uttrykke hvordan de påvirker det ytre miljø. I den sammenheng burde vi vist til miljørapporten i årsberetningen slik spørsmålet henleder til.

Spm: Spørsmål til regnskap, forslag til disponering av resultat.

Det er forslag om avsetning til etterbetalingsfond på 30 mill. Vil ikke dette utløse dobbel beskatning? Først i selskapets regnskap, og ved en eventuell utbetaling til andelseierne på et senere tidspunkt vil det også bli beskatning!

Dette har vert vurderte i andre samvirkeforetak, og konklusjonen har vert at etterbetalingsfond ikke er egnet til etterbetaling i ett kort tidsperspektiv.

Svar: Årsoppgjørdisposisjoner, enten det er etterbetaling, eller etterbetalingsfond, gjøres på resultatet etter skatt. Det er altså ingen forskjell på skattebelastningen for andelslaget ved å gjøre det ene framfor det andre. Når det gjelder andelseieren vil etterbetalingen komme til beskatning for det året utbetalingen gjøres.

Beslutningen om bruk av etterbetalingsfond alene gjør ingen endringer på skattetrykket sammenlignet med å utbetale etterbetaling direkte.

Spm: Et annet innspill er prisutviklingen innenfor Glommen-Mjøsen sitt område. Prisforskjellene er alt for store, og kan ikke bare forklares med transportkostnader.

Svar: Ulike priser i forskjellige geografier er en konsekvens av markedet mot industrien. Jo flere industrier som konkurrerer om virket i en geografi jo høyere blir prisen. Generelt kan man si at jo lengre sør vi kommer i vår geografi så øker antall interesserte industrier.

Spm. Driftsresultatet i 2018 var på pluss 18 mill. For 2019 er den på minus 20 mill. Driftsinntektene er økt fra 2 til 2,3 milliarder i samme periode. Engangskostnadene er anført til å være 19 mill. Økt omsetning burde vel tilsi bedret driftsresultat. Ønsker en kommentar på hvorfor forskjellen i driftskostnader da er blitt på nesten 19 mill (sjøl etter korrigert for engangskostnadene)?

Svar:

I årsregnskapet er det sammenstilt tall for hhv Glommen og Mjøsen i 2018 og dette er presentert sammen med 2019 tallene. Det er imidlertid uriktig å bruke tallene for 2018 til direkte sammenligning. En del inntekter og kostnader ble i 2018 ført på ulike måter i de to selskapene og effekter av periodisering og ulike måter å vurdere på er grunnene for det.

Det er uansett riktig at driftsresultatet, også når en holder fusjonen utenfor er svakere i 2019 enn i 2018. Hovedgrunnen til det er endringer i tømmermarkedet og svekket lønnsomhet av den grunn.

Grunnet billeangrep i Europa falt tømmerprisene raskt 2. halvår 2019. Glommen Mjøsen hadde allerede kontrahert mye tømmer i et bedre marked som måtte omsette i et svakere marked. Dette påførte tap for selskapet, men kom andelseiere til gode.

Driftsinntekter totalt sett er ikke utslagsgivende for driftsresultatet. De totale driftsinntektene påvirkes av tømmerprisen, mens driftsresultatet påvirkes av marginen til Glommen Mjøsen.

Spm: Årsberetning og regnskap bør vise hvor effektive Glommen Mjøsen er i tømmeromsetningen. I fusjonsplanen ble det lagt opp til innsparinger på flerfoldige millioner som andelseiere ikke har sett pt. Ønsker fra 2021 å se hvor effektive organisasjonen er, f.eks. antall årsverk pr. omsatt tømmer. Mulig andre parametere også. Styret har ikke hatt tilstrekkelig fokus på kostnadskontroll ifm. fusjonen og kostnader har blitt 200% av det som var forespeilet. Hvilke tiltak vil styret/adm. gjøre i 2020 for å hente inn samordningseffekter og gi gevinst til eierne?

Svar:

Dine innspill ift hva som skal medtas i årsberetningen neste gang tas med videre.

Styret og administrasjonen jobber videre med å realisere gevinster og ambisjoner i fusjonsplanen og strategien som er lagt for Glommen Mjøsen Skog SA. Selskapene ble drevet parallelt frem til 01.01.2020, og startet opp i et fallende marked. Målsettingene ligger fast, selv om en del rammebetingelser er, i hvert fall midlertidig, endret.

--

Kommentar. Resultatet bør disponeres mest mulig i henhold til det som den enkelte andelseier har levert av tømmer. Dette er en forutsetning for min anbefaling for disponering av overskuddet.

Svar: Din kommentar støttes, og det er også det bruk av etterbetalingsfond legger opp til.

Kommentar ang. Moelven og etterbetalingsfond:

Moelven dividenden forsvinner til å betale renter. Det kan passere for 1 år, men ikke på lang sikt.

Glommen må beholde etterbetalingsmodellen – det er et vesentlig konkurransefortrinn vs konkurrentene for å låse inn kundene (skogeierne).

Bedre å børssnotere og beholde kontrollen selvsagt. Da blir dette en perfekt modell ala Södra – med etterbetaling samme år.

Studer gjerne Södra modellen – og styr etter den (inntjening fra pulp og sagbruk betales tilbake til skogeierne).

Husk at en «gammel» Glommen andelseier har tapt årlig kontantstrøm og verdier på 2 måter via siste års transaksjoner:

- 1) *Utvanning pga Mjøsen fusjonen*
- 2) *0 etterbetaling pga Moelven-kjøpet*

Den siste kan vise seg å kun bli en tidsforskyvning til 2021 (håper jeg).

Svar: Her er det mange gode og fornuftige betraktninger som vi vil ha med i vårt videre arbeid.

Spm. Ser at det står verdipapirer for omtrent 100 mill i balansen. Rakk dere å selge dem for å bidra til finansieringen av oppkjøpet i Moelven før børskursene kollapset?

Svar: Nei, disse verdipapirene er ikke solgt. Pr i dag er verdien på disse verdipapirene marginalt ned sammenlignet med 31.12.19. Verdipapirene inngår selvfølgelig som en del av den totale løsningen på finansiering av oppkjøpet i Moelven, men det er pt ikke forutsatt realisering av disse.

Kommentar: Siden GM har kjøpt over 70% av Moelven ASA, bør all ledig likviditet brukes til å nedbetale lån tatt opp ifbm dette. Etterbetalingsfond bør droppes. Bonus bør bare utbetales med utgangspunkt i foregående års resultat. Overskuddet utover betaling som avkastning på andelskapital, bør føres som opptjent egenkapital.

Svar:

Disponering av årets resultat er foreslått fra styret. Det er årsmøtet som bestemmer, innenfor lovens rammer - årsmøtet kan f eks redusere, men ikke øke, utbetalingene som er foreslått

Strategi:

Spm. Har Glommen-Mjøsen Skog SA noen strategi for å øke medlemstallet?

Svar: Glommen Mjøsen har en klar målsetting i 2020 om å øke antall medlemmer i hele geografien. Strategien for å nå dette vil bli utformet i samarbeid bla. med de tillitsvalgte lokalt.

Spm: Høy egenkapital setter mindre krav til administrasjon og styret, lavere egenkapital krever skjerpet drift. Etterbetaling til andelseierne gir vel lavere egenkapital enn ved fondsavsetning. Skjerpet drift kan være positivt for andelslaget. Er dette en problemstilling man budsjettmessig har vurdert med tanke på etterbetaling?

Svar: Glommen Mjøsen Skogs strategi, vedtatt høsten 2019 er tydelig på at både avkastning på andelskapital og etterbetaling på tømmeromsetning er viktig, og retningslinjene for dette står fast, og er innenfor rammene av forsvarlighet fulgt i det forslaget styret legger fram for årsmøtet.

Spørsmål knyttet til spesifikke skogeierområder

Spm: I Gjøvik, Østre Toten og Vestre Toten, har vi nå langt færre medlemmer enn det antall skogeiere og skogeiendommer gir grunnlag for.

Svar. Her har det sneket seg inn en feil i årsberetningen. Medlemstallet for Gjøvik-Toten er pt. 867 medlemmer. Det er nå rettet opp i årsmeldingen som ligger på vår hjemmeside. Antall medlemmer er på nivå som tidligere.

Spm: Har tømmeromsetningen gjennom Glommen-Mjøsen i Gjøvik-Toten gått vesentlig ned siste år? I så fall: Er Viken Skog SA sin inntreden i regionen årsaken til frafall av medlemmer? Eller har også andre konkurrenter bidratt til frafall?

Svar: Glommen Mjøsen sin tømmeromsetning i volum har vært stabil, men det skal ikke underslås at vår markedsandel i Gjøvik har sunket. Dette skyldes etablering av konkurrerende virksomhet.

Spm: I vedtektenes §3 fastslås at andelseierne skal ha fortrinnsrett til salg av tømmer og til å benytte seg av de tjenester foretaket tilbyr. I Vinger og Odal er en stor andel tømmer Glommen Mjøsen kjøper, kjøpt av ikke-andelseiere (historisk > 35%)., Hvordan ivaretar Glommen Mjøsen denne fortrinnsretten i praksis?

Svar: Handlingsplaner som skal realisere vedtatt strategi arbeides det med. Ulike løsninger for å tilfredsstille fortrinnsretten er diskutert uten at det er konkludert. Vi vil komme tilbake med en modell for hvordan dette kan ivaretas i løpet av kort tid.

Spm: Hvor mange % av Glommen Mjøsens totale tømmeromsetningen 2019 (3,44 millioner m3) kommer fra ikke medlemmene, og hvor mange % er kjøpt fra ikkemedlemmer i Vinger Odal?

Svar: 2,510 millioner m3 ble kjøpt av medlemmer i 2019. Dette utgjør en andel av Glommen Mjøsens totale tømmeromsetning på 73 %. Glommen Skog AS inngår i den totale tømmeromsetningen med et volum på 337.000 m3. I 2019 hadde vi i Vinger og Odal en markedsandel på 44 %, noe som er en svak nedgang fra året før.

Spm: Hvor stor andel av skogkulturomsetningen i Vinger Odal kommer fra ikkemedlemmer?

Svar: Ca. 30 % av den totale skogkulturomsetningen Glommen Mjøsen utfører i Vinger og Odal er overfor skogeiere som ikke er medlem.